

Zimovanie strakoša sivého (*Lanius excubitor*) v širšom okolí Piešťan (Z Slovensko)

Überwinterung des Raubwürgers (Lanius excubitor) in breiterer Umgebung von Piešťany (Westslowakei)

Ján Kočí¹ & Miloš MUCINA²

¹Scherera 36, 921 01 Piešťany, Slovensko; koci@homecredit.sk

²A. Dubčeka 14, 921 01 Piešťany, Slovensko

Quantitative Daten von den überwinternden Raubwürgern wurden zwischen Hlohovec und Trenčín in cca 60 km langen Transekt gesammelt. Tägliche Beobachtungen wurden mit dem Abfang und Beringung der Vögel ergänzt. Die grösste Dichte erreichte 6 Paare/1,9 km² und 16 Individuen/3,5 km² in (Quadrat DFS 7173). Die Überwinterung war in 5 neuen Quadraten bestätigt (7470, 7471, 7371, 7270, 7670). Maximum 15 % der Raubwürger bleibt in Winterrevier länger als 2 Wochen (nicht länger als 1 Monat). Nur 5 % von winternden Population bleibt dort während ganzen Winter. Ein Populationsanwachs wurde in Winter 2002/2003 und 2003/2004 festgestellt.

Úvod

Strakoš sivý je v centre pozornosti ornitológov, pretože poznatky o jeho rozšírení i biológii sú stále značne medzerovité (Schön 1994, Krištín et al. 2001, Krištín & Hromada 2002). Cieľom tejto práce bolo doplniť poznatky o zimnom rozšírení na Slovensku, o jeho zimnej početnosti na jednotku plochy a prispieť k poznaniu stálosti zimujúcich jedincov na zimných teritóriách. Najstaršie údaje zo skúmaného územia (širšie okolie Piešťan), ktoré sa týkajú zimovania vtákov pochádzajú práč Kubán & Duffek (1987), Kubán, & Matoušek (1994, 1995), a Kubán et al. (2000), ktorí uvádzajú strakoša sivého ako vzácne zimujúci druh.

Metodika a materiál

Od roku 1998 do novembra 2002 sme v širšom okolí Piešťan sledovali zimovanie všetkých druhov vtákov extenzívne, max. 2 × týždenne

(vtedy ešte s P. Kaňuščákom) bez zvláštnej špecializácie na určitý druh. Od novembra 2002 sme sa sami špeciálne zamerali na zimovanie strakoša sivého a na jeho odchyt. Terénne exkurzie sme od tohoto dátumu vykonávali pravidelne každý deň až na niekoľko málo výnimiek, v zimných mesiacoch od 7:00 ráno do 14:00 poobede. Počet zimujúcich vtákov sme zisťovali tak, že sme vybrané úseky od mesta Hlohovec až po mesto Trenčín prechádzali autom (min. raz do týždňa) bez prerušenia, čím sme vylúčili duplicitu pozorovaných exemplárov. Trasu sme neprechádzali iba po hlavnej ceste, ale všade v okolitom teréne, kde sme na základe predošlých skúseností predpokladali výskyt strakošov. V snahe označiť čo najviac jedincov ako aj zaevidovať plošné rozšírenie a lokálnu hustotu strakošov sivých robili sme odchyty a pozorovania aj mimo tohoto územia. Svoju pozornosť sme zamerali predovšetkým na údaje o denzite, ktoré sú na Slovensku vzácne (Krištín & Hromada 2002).

Za zimujúce exempláre sme považovali tie, ktoré sme pozorovali medzi 1. 12 a 28. 2.

Opis skúmaného územia

Výskum sme robili prevažne na úseku približne 60 km dlhom, medzi mestami Hlohovec a Trenčín, po oboch stranách rieky Váh. Toto územie tvoria zvyšky lužných lesov, ktoré sú miestami prerušované kultúrnymi poliami, lúkami a na niektorých miestach štrkoviskami s menšími vodnými plochami. Pozorovania sme zamerali predovšetkým na hrádze Biskupického kanála, ktorý súbežne tečie s riekou Váh, na lužný les a na okolité polia. Prevažnú časť nášho systematického výskumu sme vykonávali predovšetkým v kvadrátoch Databanky fauny Slovenska (DFS 7572, 7472, 7372, 7272, 7173, 7273, 7373, 7473 a 7573). Nepravidelne sme sledovali aj územia v iných kvadrátoch (7470, 7570, 7371, 7471, 7571, 7374, 7474, 7574, 7270 a 7271).

Strakoše sme pozorovali predovšetkým na drôtoch elektrického vedenia, vedených popri hrádzach zarastených nízkou vegetáciou už spomínaného Biskupického kanála, resp. súbežne s riekou Váh. Zriedkavo sme strakošov pozorovali na samostatne stojacich stromoch v zbytkoch lužného lesa, odkiaľ lovili potravu, alebo kde odpočívali. Odchyty sa nám darili aj pozdĺž menej frekventovaných ciest druhej triedy a poľných ciest. Výskyt sme evidovali hlavne na poliach obsiatych oziminami, ďatelinou, alebo repkou olejnou. Na týchto miestach sa sústredili aj drobné hľadavce, ktoré tvoria hlavnú potravnú zložku v zimných mesiacoch strakošov. V prostredí zoraných polí bol výskyt veľmi ojedinelý.

Výsledky a diskusia

Zimovanie v sezóne 2002/2003

Za sledované obdobie sa nám podarilo zozbierať veľa materiálu, z ktorého tie najzaujímavejšie pozorovania z nášho pohľadu uvádzame nižšie. Výskyt opakovaných pozorovaní po sebe v nasledujúcich dňoch na tej istej lokalite, tam kde sme si boli istí, že sa jedná o toho istého

jedince neuvádzame. Opakované pozorovania jednotlivých exemplárov v celkovom prehľade uvádzame iba v tom prípade, pokiaľ mali význam pri celkovom kvantitatívnom vyhodnotení počtu pozorovaných exemplárov v jednom dni. Pri pozorovaniach uvádzame dátum, najbližšiu obec a počet pozorovaných strakošov. V zimnej sezóne 2002/2003 sme v širšom okolí Piešťan pozorovali nasledovné počty zimujúcich strakošov sivých:

2. 12. 2002 jazero Sĺňava – 1 ex., 5. 12. 2002 jazero Sĺňava – 2 ex., 11. 12. 2002 jazero Sĺňava – 3 ex., Piešťany – 2 ex., 18. 12. 2002 jazero Sĺňava – 3 ex., Piešťany – 2 ex., 23. 12. 2002 Ratnovce – 2 ex., jazero Sĺňava – 3 ex., Piešťany – 4 ex., 2. 1. 2003 jazero Sĺňava – 1 ex., 10. 1. 2003 Piešťany – 3 ex., 16. 1. 2003 jazero Sĺňava – 3 ex., Ratnovce – 1 ex., Piešťany – 2 ex., 23. 1. 2003 Piešťany – 3 ex., jazero Sĺňava – 2 ex., 8. 2. 2003 jazero Sĺňava – 3 ex., Piešťany – 2 ex., 14. 2. 2003 Ratnovce – 1 ex., Piešťany – 3 ex., jazero Sĺňava – 2 ex., 26. 2. 2003 jazero Sĺňava – 4 ex., Piešťany – 3 ex.

Na lokalitách, ktoré nezahŕňame do širšieho okolia Piešťan sme v zimnej sezóne 2002/2003 pozorovali nasledovné počty zimujúcich strakošov sivých:

12. 12. 2002 Brunovce – 3 ex., Považany – 2 ex., 18. 12. 2002 Horná Streda – 3 ex., 23. 12. 2002 Moravany – 3 ex., 28. 12. 2002 Nové Mesto nad Váhom – 3 ex., Nová Veš nad Váhom – 2 ex., Kočovce – 2 ex., Hubina – 1 ex., Moravany – 1 ex., 5. 1. 2003 Kocurice – 1 ex., Svrstice – 2 ex., Ardanovce – 1 ex., 10. 1. 2003 Horná Streda – 2 ex., Považany – 2 ex., Veľké Bierovce – 3 ex., Trenčianske Bohuslavice – 1 ex., 13. 1. 2003 Vrbové – 1 ex., Kočín – 1 ex., Dolný Lopašov – 2 ex., Naháč – 1 ex., Chtelnica – 2 ex., 16. 1. 2003 Banka pri Piešťanoch – 1 ex., 18. 1. 2003 Dolné Trhovište – 1 ex., Potvorice – 1 ex., 23. 1. 2003 Borovce – 1 ex., 24. 1. 2003 Kočín – 1 ex., Vrbové – 2 ex., Veselé – 2 ex., Chtelnica – 2 ex., Trstín – 1 ex., Dechtice – 1 ex., 4. 2. 2003 Trenčín – 2 ex., Nové Mesto n. Váhom – 2 ex., Kálnica – 1 ex., Kočovce – 1 ex., Lúka – 1 ex., 8. 2. 2003 Drahovce – 1 ex., Madunice – 1 ex., 13. 2. 2003 Veľké Bierovce – 3 ex., Nové Mesto n. Váhom – 2 ex., Lúka n. Váhom – 1 ex., Trenčín – 2 ex., 14. 2. 2003 Horné Otrokovce – 1 ex., 16. 2. 2003 Krtovce – 1 ex., Kapince – 1 ex., 25. 2. 2003 Veľké Bierovce – 10 ex., Trenčianske Bohuslavice – 6 ex., 27. 2. 2003 Považany – 12 ex.

Zimovanie v sezóne 2003/2004

Zimovanie a výskyt strakošov sivých v zimnej sezóne 2003/2004 v širšom okolí Piešťan bol o niečo nevýraznejší, hlavne čo sa týka maximálneho počtu pozorovaných jedincov v jednom dni oproti porovnáwanej sezóne 2002/2003. V tejto sezóne sme výskum vykonávali v mesiaci december každý deň. V januári iba päť krát do týždňa, a vo februári iba štyrikrát, čo však celkom iste nemohlo veľkou

mierou ovplyvniť naše výsledky, pokiaľ ich porovnávame s predchádzajúcim obdobím. V širšom okolí Piešťan sme zaznamenali tieto pozorovania:

2. 12. 2003 jazero Sĺňava – 2 ex., 7. 12. 2003 jazero Sĺňava – 1 ex., 10. 12. 2003 Ratnovce – 1 ex., 16. 12. 2003 jazero Sĺňava – 2 ex., 2. 1. 2004 Piešťany – 4 ex., 8. 1. 2004 Sokolovce – 2 ex., 13. 1. 2004 Piešťany – 3 ex., 18. 1. 2004 Piešťany – 3 ex., Ratnovce – 2 ex., 23. 1. 2004 Piešťany – 1 ex., 25. 1. 2004 jazero Sĺňava – 1 ex., 17. 2. 2004 jazero Sĺňava – 2 ex., 18. 2. 2004 Piešťany – 3 ex., 19. 2. 2004 Ratnovce – 2 ex., 24. 2. 2004 jazero Sĺňava – 3 ex., 27. 2. 2004 Piešťany – 3 ex., Sĺňava – 2 ex., 5. 12. 2004 jazero Sĺňava – 1 ex., Považany – 1 ex.

Na lokalitách, ktoré nezahŕňame do širšieho okolia Piešťan, ale ktoré boli tiež predmetom nášho výskumu v minulej sezóne, sme tak isto zaznamenali určitý pokles výskytu maximálneho počtu pozorovaných strakošov v jednom dni oproti zime 2002/2003. Toto územie môžeme porovnať iba s našimi výsledkami, nakoľko tu nikto pred nami nevykonával podobný výskum. Na uvedených lokalitách sme zaznamenali tieto pozorovania:

6. 12. 2003 Veľké Bierovce – 1 ex., 8. 12. 2003 Nové Mesto n. Váhom – 3 ex., 21. 12. 2003 Považany – 1 ex., Trenčianske Bohuslavice – 2 ex., Trenčín – 3 ex., 2. 1. 2004 Kočín – 2 ex., Lopašov – 1 ex., Vrbové – 1 ex., Košariská – 1 ex., 3. 1. 2004 Považany – 1 ex., Čachtice – 1 ex., Horná Streda – 1 ex., 11. 1. 2004 Podolie – 1 ex., Myjava – 1 ex., Jablonka – 2 ex., Buková – 1 ex., 17. 1. 2004 Považany – 1 ex., Čachtice – 1 ex., Veľké Bierovce – 1 ex., 18. 1. 2004 Jaslovské Bohunice – 1 ex., 31. 1. 2004 Potvorice – 1 ex., Čachtice – 1 ex., Veľké Bierovce – 3 ex., Trenčín – 1 ex., 7. 2. 2004 Čachtice – 2 ex., Hôrka n. Váhom – 1 ex., 9. 2. 2004 Podbranč – 1 ex., Sobotište – 1 ex., 11. 2. 2004 Trenčianske Bohuslavice – 8 ex., Veľké Bierovce – 6 ex., 13. 2. 2004 Považany – 1 ex., Čachtice – 1 ex., 21. 2. 2004 Brunovce – 1 ex., Podolie – 1 ex., 27. 2. 2004 Považany – 4 ex., Horná Streda – 2 ex., Brunovce – 4 ex., Kočovce – 2 ex., 12. 12. 2004 Považany – 1 ex., Čachtice – 1 ex., 18. 12. 2004 Trenčín – 3 ex., Trenčianske Bohuslavice – 1 ex., Čachtice – 1 ex.

Na úseku Horná Streda, Moravany – Nové Mesto n. Váhom sme v zimnej sezóne 2002/2003 zaevidovali celkovo 37 strakošov. V zimnej sezóne 2003/2004 sme zaevidovali 28 strakošov pričom na uvedenom úseku sme vykonali o dve pozorovania menej. Z uvedeného sa dá urobiť záver, že počet zimujúcich strakošov na danom úseku v uvedených rokoch bol približne stabilný avšak maximálny počet pozorovaných jedincov v jednom dni bol nižší.

Na úseku Nové Mesto n. Váhom – Trenčín sme v zimnej sezóne 2002/2003 pozorovali 36 strakošov a v zimnej sezóne 2003/2004 30

strakošov pri rovnakom počte pozorovaní. Menší počet zaevidovaných zimujúcich strakošov si vysvetľujeme predovšetkým zmenenými podmienkami v ich mieste najčastejšieho výskytu, kde v prvej zimnej sezóne boli polia po celej dĺžke porastené repkou olejnou alebo boli obsiate oziminami a v nasledujúcej sezóne uvedené polia boli z väčšej časti zorané, čo sa celkom iste prejavilo nižším počtom hlodavcov.

Hustota zimujúcich jedincov

Početnosť zimujúcich strakošov je predovšetkým na južnom a juhozápadnom Slovensku pomerne vysoká. Poznáme kvadráty s 10–12 exemplármi pozorovanými v jeden deň (Krištín & Hromada 2002). My sme zistili najväčšiu početnosť strakošov 25. 2. 2003 v lokalite od mesta Trenčín smerom na Nové Mesto n. Váhom (v okolí obcí Veľké Bierovce a Trenčianske Bohuslavice, DFS 7173) kedy sme pozorovali 5 párov (dvojíc), ktoré sedeli pozdĺž rieky Váh na úseku 9,3 km (lužný les na tomto úseku má v priemere šírku 350 m), na ďalších 800 m sme pozorovali 2 páry a dvoch samostatne sediacych strakošov. To znamená, že na 3,5 km² sme pozorovali 16 ex. V tom istom kvadráte sme 11. 2. 2004 pozorovali 14 ex. čo predstavuje v oboch prípadoch doposiaľ najväčšiu zistenú hustotu zimujúcich strakošov sivých na Slovensku, pripadajúcu na jeden mapovací kvadrát. Najväčšiu lokálnu hustotu strakošov sivých sme zistili 27. 2. 2003 v kvadráte DFS 7373 kde na ploche 1,9 km² sme pozorovali 12 ex. čo predstavuje taktiež najväčšiu pozorovanú lokálnu hustotu na Slovensku. Zmeny v početnosti strakošov sivých v zimnom období na Slovensku neboli doposiaľ pozorované, kvantitatívne údaje sú však veľmi vzácne.

My sme za sledované obdobie zistili veľmi výrazné zmeny týkajúce sa práve početnosti zimujúcich strakošov. V zimnej sezóne 2002/2003 sme zaznamenali viac ako 500 %-ný nárast a v zimnej sezóne 2003/2004 viacej ako 400 %-ný nárast zimujúcich strakošov sivých v širšom okolí Piešťan oproti dlhodobým publikovaným výsledkom (Krištín & Hromada 2002). Najviac zimujúcich pozorovaných

strakošov sivých v jednom dni v širšom okolí Piešťan, sme zaevidovali 23. 12. 2002 – 9 ex. Okrem toho sme v širšom okolí Piešťan v jednom dni pozorovali 5 × 3 ex., 6 × 5 ex., 2 × 6 ex. a 2 × 7 ex. čo taktiež predstavuje niekoľkonásobný nárast pozorovaných zimujúcich strakošov v jednom dni.

To znamená, že na základe našich výsledkov a pozorovaní doplnených vo veľkej miere aj odchytom môžeme s istotou tvrdiť, že za spomínané posledné zimné sezóny má početnosť zimujúcich strakošov v širšom okolí Piešťan silno stúpajúcu tendenciu. Naše kvantitatívne prepočty na danú plochu boli počítané v niektorých prípadoch z pozorovaní koncom februára, kedy vtáky poletovali už v pároch. Jednalo sa o páry, ktoré vo väčšine prípadov obsadzovali hniezdne teritória, ako sa nám neskôr podarilo zistiť. Najviac zimujúcich strakošov sa nám podarilo odchytiť v lokalite Veľké Bierovce (DSF 7173) kde od 18. 12. 2002 do 19. 2. 2003 sme odchytli 10 exemplárov na úseku 5,6 km. Pozornosť sme venovali aj kvadrátom, v ktorých nebolo doposiaľ evidované zimovanie (Krištín & Hromada 2002) a ktoré ležali v blízkom okolí lokalít nášho prioritného výskumu. Potvrdili sme zimovanie aj v ďalších kvadrátoch (7470, 7471, 7371, 7270, 7271 a 7670).

Poznámky k zimovaniu

Vtáky zimujú výlučne jednotlivo a lovný revír obhajujú. Po prilete votrelca býva útok veľmi agresívny, prebieha na vyvýšenom mieste. Sediaci jedinec býva napadnutý tak, že útočník naletí na neho a snaží sa mu d'obať do zátylku a chrbta (max. zistená doba 5 sek.), po čom slabší jedinec opúšťa lokalitu. Najväčšia vzdialenosť prenasledovania, bola asi 700 m. Najmenší úsek medzi zimujúcimi strakošmi, ktorí sa na lokalite zdržovali viacej ako 2 dni bol 320 m. Spravidla však táto vzdialenosť bola väčšia ako 600 m. Najneskorší dátum pozorovania dvoch strakošov, ktorí poletovali spolu a lovili potravu bez toho, že by sa vzájomne napádali bol 10. 10. V tomto prípade sa jednalo o adultného samca a juvenilný exemplár (určené na základe odchytu). Uvedené pozorovanie z

hľadiska dátumu bolo však ojedinelé, nakoľko v ostatných 6-tich prípadoch sme v tomto termíne pozorovali vzájomné napádanie, resp. samostatne sa vyskytujúce exempláre.

Na základe našich vlastných odchytov a výsledkov krúžkovania sme zistili, že maximálne 15 % strakošov sivých zotráva v mieste svojho okrsku zimovať dlhšie ako dva týždne, nie viacej ako jeden mesiac. Výskyt na danej lokalite celú zimu sme zistili maximálne u 5 % zimujúcej populácie. Odchytom a krúžkovaním sme vo viacerých prípadoch zistili, že presne na tom istom mieste sme už po niekoľkých dňoch odchytli nových, neoznačených jedincov. To znamená, že pri pozorovaní zimujúcich strakošov na tom istom mieste po niekoľkých dňoch sa s najväčšou pravdepodobnosťou nejedná o toho istého jedinca. Hudec et al. (1983) uvádzajú, že na základe výsledkov krúžkovania z bývalého celého Československa, strakoš sivý často zimuje celú zimu vo svojich okrskoch, no neuvádzajú konkrétne kvantitatívne údaje. Schön (1994) uvádza, že 10 % z hniezdnej populácie prezimuje v širšej oblasti hniezdných okrskov a z týchto párov 33 % priamo v hniezdných okrskoch, čo je podobné s našimi výsledkami.

Literatúra

- FERIANC O. 1979: Vtáky Slovenska 2. — VEDA, Bratislava, 472 pp.
- HUDEC K. (ed.) 1983: Fauna ČSSR. Ptáci III/ 1, 2. — Academia, Praha 1234 pp.
- KAŇUŠČÁK P. 1998: Súčasný stav poznania avifauny širšieho okolia Piešťan (západné Slovensko). — Tichodroma 11: 30–58.
- KRIŠTÍN A. & HROMADA M. 2002: Strakoš veľký / Strakoš sivý (*Lanius excubitor*). — Pp.: 567–569. In: DANKO Š., DAROLOVÁ A. & KRIŠTÍN A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava, 688 pp.
- KUBÁN V. & DUFFEK K. 1987: Zimovanie vtáctva na vodnej nádrži Sĺňava a v okolí Piešťan. — Tichodroma 1: 13–81.
- KUBÁN V. & MATOUŠEK B. 1994: Zimovanie vtáctva na vodnej nádrži Sĺňava a v okolí Piešťan, časť II. — Zb. Slov. nár. múz. Bratislava, Prír. vedy 40: 95–132.
- KUBÁN V. & MATOUŠEK B. 1995: Zimovanie vtáctva na vodnej nádrži Sĺňava a v okolí Piešťan, časť III. — Tichodroma 8: 106–150.
- KUBÁN V. & MATOUŠEK B., TRNKA A. & FÁBRY M. 2000: Zimovanie vtáctva na vodnej nádrži Sĺňava a v okolí

Piešťan (západné Slovensko). Časť 5. — Tichodroma 13:99–144.

SCHÖN M. 1994: Zu Brutverhalten und Paarbindung des Raubwürgers (*Lanius e. excubitor*): Paarbildung, Brutverlauf und Familienauslösung im Gebiet der südwestlichen Schwäbischen Alb. — Ökologie der Vögel 16: 81–172.

Pod'akovanie

Na tomto mieste ďakujeme B. Matouškovi za prevedené úvodné korektúry a predovšetkým A. Krištínovi a L. Kocianovi za finálne úpravy, prevedené korektúry a cenné pripomienky.

Došlo: 1. 1. 2005

Prijaté: 31. 8. 2005

Hniezdenie strakoša veľkého (*Lanius excubitor*) vo Východoslovenskej pahorkatine

Breeding of the Great Grey Shrike (Lanius excubitor) in the Východoslovenská pahorkatina hills (E Slovakia)

Štefan DANKO

Zemplínske múzeum, Kostolné námestie 1, 071 01 Michalovce, Slovensko; dankost@pobox.sk

Strakoš veľký (*Lanius excubitor*) patrí medzi stále hniezdiče Slovenska. Poznatky o jeho hniezdnom rozšírení za posledných 20 rokov minulého storočia zhrnuli Krištín & Hromada (2002). Z mapy v uvedenej publikácii je zrejmé, že jeho stálou hniezdnou oblasťou je prevažne severná polovica Slovenska. Na východnom Slovensku južnú hranicu rozšírenia tvorili západný cíp Hornádskej kotliny, Popradská kotlina, Spišsko-šarišské medzihorie a Beskydské predhorie. V 80-tych rokoch došlo ale k určitým posunom, kedy sa začal vytrácať najmä z východnej časti Beskydského predhoria a naopak objavil sa ako hniezdič v južnejších oblastiach. Uvádza sa, že sa začal šíriť juhovýchodným smerom, ktorým ustupoval druh *Lanius minor*. Na Slovensku sa to prejavilo začiatkom 90-tych rokov 20. stor. – niva rieky Moravy na Záhorí 1992, oblasť Piešťan 1994 (Krištín & Hromada 2002), Žitavská pahorkatina 1996 (Krištín et al. 2001).

Podľa mojich poznatkov z rokov 1960–1970, kedy ešte *Lanius minor* bežne hniezdil na východnom Slovensku, v západnej časti

Východoslovenskej pahorkatiny a v severo-západnom cípe Východoslovenskej roviny, hniezdil tento druh zhruba po čiaru Sečovce-Michalovce a *L. excubitor* nehniezdil južnejšie ako v Beskydskom predhorí. Po ústupe *L. minor* a jeho novom návrate, ale v oveľa menšom počte ako predtým, *L. minor* hniezdil na rozhraní spomenutých orografických celkov napr. v roku 1988 pri Pozdišovciach (DFS 7297) a vo Východoslovenskej pahorkatine v rokoch 1985, 1986 a 1994 pri Jovse (DFS 7198) a v roku 1998 pri Priekope (DFS 7299).

Druh *L. excubitor* som po prvý raz pozoroval v hniezdnom období vo Východoslovenskej pahorkatine po jednom ex. 28. 6. 1988 na stromoch pri ceste medzi obcami Veľké Ozorovce a Zemplínske Teplica (DFS 7395), potom 18. 7. 1994 (po hniezdnom období) v rozptýlenej zeleni a na drôtoch elektrického vedenia pri Slančíku (DFS 7395) a 30. 5. 1997 pri ceste na drôte elektrického vedenia pri Jovse (DFS 7198). V tom čase som ale pozorovaným vtákom nevenoval bližšiu pozornosť, aj keď ma zaujali svojim výskytom v hniezdnom období na miestach, kde som ich predtým nikdy nevidel.